

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
42

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-29-X

BRNO 2001

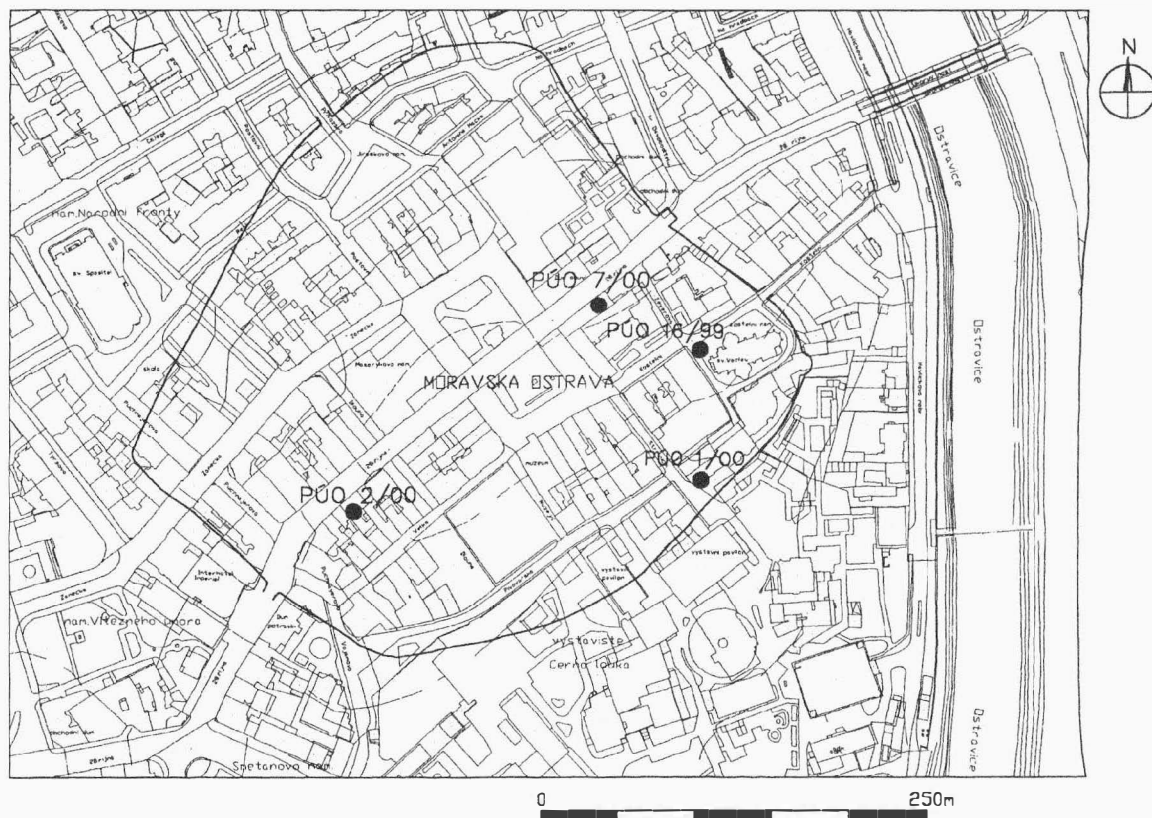
PŘEHLED VÝZKUMŮ 42 (2000)

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabno.cz
<http://www.iabno.cz>
- Odpovědný redaktor: Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
- Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš,
Alice Del Maschio
- Na titulním listě:
1. Výřez jihovýchodní části historického jádra města Brna z plánu z roku 1754 (Archiv města Brna, Sbirka map a plánů K11).
Uložení Portos//D:/scanner/PV 2000/PV/Pvtif.tif
  2. Dvě středověká aquamanile ve tvaru beránka a koníčka, pocházející z odpadních jímek, odkrytých roku 2000 při výzkumu severozápadní části tzv. „Velkého Špalíčku“ v Brně (Dominikánská 3, 5, 7). Foto Karel Šabata, Museum města Brna.
- Tisk: BEKROS
- Náklad: 350 ks

© 2001 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Obr. 27. Lokalizace výzkumu a dalších archeologických výzkumů v historickém jádru Moravské Ostravy v roce 2000. Silnou linií vyznačen průběh městských hradeb (podle M. Kročka).
Lageplan der archäologischen Arbeitstelle in dem historischen Stadtkern von Moravská Ostrava im Jahre 2000 mit der eingetragenen Linie der mittelalterlichen Befestigung.

OSTRAVA (okr. Ostrava)

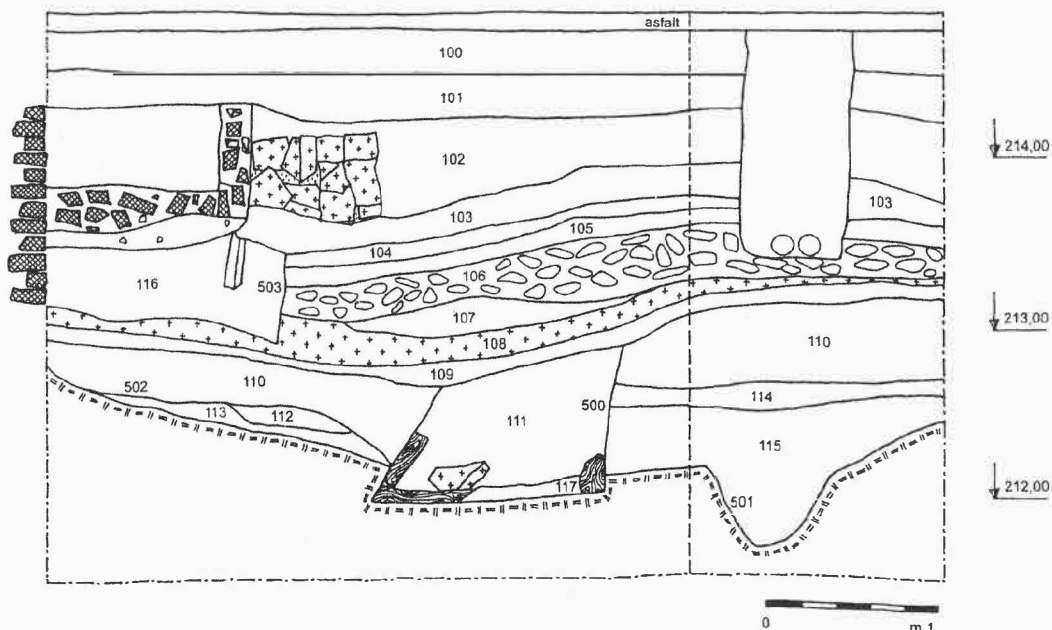
Kostelní nám., parc. č. 3478/1. Středověk, novověk.
Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný výzkum (PÚO akce č. 16/99) v prosinci 1999 byl vyvolán výkopovými pracemi souvisejícími s přeložkou vodovodu. Sledována byla rýha probíhající ve směru S-J před západním průčelím kostela sv. Václava o šířce 1 m a hloubce 1,6 m. K dokumentaci a ovzorkování byl vybrán stávajícími inženýrskými sítěmi nejméně narušený úsek o celkové délce 5 m. Ve stěně výkopu byl pozorován sled horizontálně uložených vrstev, dokládající nárůst a zpevňování terénu na veřejném prostranství před farním kostelem v období 15.-20. století. Báze kulturních vrstev nebylo dosaženo. Relativně nejstarší vrstvu zasaženou výkopem představoval štět tvořený říčními valouny. Důležitou skutečností je nález pozůstatků zdi z lánaného pískovce kladeného na maltu, orientované S-J a pravouhle se zalamující podél kostela k východu. Její interpretace je nejednoznačná, mohlo by se jednat o ohrazení kostelního hřbitova.

Střelníční ul., parc. č. 3477. Středověk. Sídliště.
Záchranný výzkum.

Záchranný výzkum na ulici Střelníční (PÚO akce č. 1/00) v březnu roku 2000 byl vyvolán výkopovými pracemi souvisejícími s přeložkou kanalizace. Dokumentován a ovzorkován byl 5,3 m dlouhý úsek výkopu před jeho napojením na stávající kanalizační řád na křižovatce Střelníční a Pivoarské ulice.

Těsně před napojením porušila kanalizační rýha pouze zasypané sklepy asanovaného novověkého domu. Dále JZ směrem se ve východní stěně výkopu podařilo dokumentovat souvrství středověkého až novověkého stáří se zahloubenými objekty (obr. 28). Nejstarší horizont osídlení zde představovala sídlištní jáma k. č. 501 s výplní k. č. 115. S ní zřejmě souviselo i snížení terénu v SV části profilu, se zásypem sestávajícím z vrstev k. č. 112 a 113. Keramické nálezy z tohoto horizontu je možné časově zařadit na přelom 13. a 14. případně do první poloviny 14. století. Zánikové zasypy tohoto soujámí překryla vrstva k. č. 114 s vyšší koncentrací zuhelnatělého dřeva a poměrně silná (až 0,5 m) vrstva k. č. 110 s nálezy ze 14. století. Do ní byl

Obr. 28. Ostrava, Střelniční ul., 2000. Profil výkopu středověkým a novověkým souvrstvím.
Lage der mittelalterlichen und neuzeitlichen Schichten im Profil.

zhlouben vydržený objekt k. č. 500 pravoúhelného půdorysu, se stěnami rovnoběžnými s uliční sítí. Kanalizační rýha porušila jeho JZ nároží. Konstrukci objektu tvořily horizontálně položené trámký o rozměrech 15 x 15 cm, do kterých byly začepovány trámký vertikální, přibližně stejných rozměrů. Zánik objektu a jeho následné překrytí vrstvami k. č. 107-109 je možné položit do druhé poloviny 14.-15. století.

Relativně nejmladší středověkou nálezovou situací zde byla vrstva štětu (k. č. 106), tvořeného říčními valouny. Její datování do 15. století má oporu i v dalších doložených příkladech takové úpravy terénu na jiných místech v historickém jádru Moravské Ostravy.

Ulice 28. října č. 33, parc. č. 179. Středověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

V březnu roku 2000 došlo k rozšíření sklepních prostor v domě č. p. 33 na ulici 28. října v Moravské Ostravě. V nově budované sklepní místnosti byl stavební činností narušen středověký sídlištní objekt.

Záchranný výzkum (PÚO akce č. 2/00) ukázal, že se jednalo o část zhloubeného objektu k. č. 500, z něhož se podařilo zachytit části dvou pravých úhel svírajících stěn, které se zvolna svažovaly k plochému dnu objektu, porušenému základovým zdívem domu č. p. 33 (19. století). SV stěna objektu byla přerušena pravidelným zhloubením, ústícím do další jámy k. č. 502 v jeho dně. Tato jáma kónického tvaru byla vzhledem ke dnu objektu k. č.

500 zhloubena o 0,90 m. Jílovitá výplň obou jam byla charakteristická četnými fragmenty přepálené hliněné mazanice s otisky kulatiny z dřevěné konstrukce a uhlíky. Nad dnem jámy k. č. 502 se nacházela 0,20 m silná vrstva prachového jílu (k. č. 103) s příměsí rostlinných makrozbytků, určených RNDr. E. Opravilem jako semena maliníku (*Rubus idaeus*).

Celou situaci je možné interpretovat jako pozůstatek zhloubeného objektu hospodářské funkce se zásobní jámou, který se původně nacházel v zadní části středověké parcely. Jeho zánik je možné položit na základě datování keramických fragmentů na přelom 13. a 14. století.

Michal Zezula, SPÚ v Ostravě, Arch odd. Opava

Resumé:

Ostrava (Bez. Ostrava), Kostelní Platz, Parc. Nr. 3478/1. Mittelalter, Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Ostrava (Bez. Ostrava), Střelniční Str., Parc. Nr. 3477. Mittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.

Ostrava (Bez. Ostrava), 28. října Str. 33, Parc. Nr. 179. Mittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.

OSTRAVA (okr. Ostrava)

Ulice 28. října č. 21, parc. č. 23. Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

V měsíci srpnu roku 2000 proběhl záchranný archeologický výzkum, vyvolaný stavebními úpra-